

3.3.2017

STANOVISKO

Výboru pre kultúru a vzdelávanie

pre Výbor pre právne veci

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o cezhraničnej výmene rozmnoženín určitých diel a iných predmetov ochrany chránených autorským právom a s ním súvisiacimi právami v prístupnom formáte v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, medzi Úniou a tretími krajinami
(COM(2016)0595 – C8-0380/2016 – 2016/0279(COD))

Spravodajca: Angel Dzhambazki

PA_Legam

SK

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Marrákešskú zmluvu, ktorú v roku 2013 prijala Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO), podpísalo už viac ako 60 krajín vrátane Európskej únie. Jej hlavným cieľom je vytvoriť súbor povinných výnimiek a obmedzení v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania. Tieto výnimky a obmedzenia autorských práv, ktoré sa majú zaviesť vo všetkých krajinách, ktoré sú signatármi dohody, umožnia vyhotovovanie rozmnoženín, rozširovanie a sprístupňovanie uverejnených diel vo formátoch určených pre osoby ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté, alebo postihnuté inou poruchou čítania, a umožnia tiež cezhraničnú výmenu takýchto diel. Práve táto výmena je predmetom tohto nariadenia, ktoré Komisia navrhuje.

Návrhom sa legislatívny rámec Európskej únie mení v súlade s Marrákešskou zmluvou. Výsledkom bude plnenie záväzkov Únie podľa Marrákešskej zmluvy, pokiaľ ide o výmenu rozmnoženín v prístupných formátoch medzi Úniou a tretími krajinami, ktoré sú stranami Marrákešskej zmluvy, v prospech beneficentov.

Spravodajca podporuje návrh Komisie a je presvedčený o tom, že tento návrh je správnym krokom k plneniu záväzkov, ktoré Únia prijala. Navrhuje niekoľko pozmeňujúcich návrhov, ktorých cieľom je dôslednejšie zladit' návrh Komisie so samotnou Marrákešskou zmluvou, konkrétne v časti obsahujúcej vymedzenia pojmov: kto sú beneficenti, čo sú rozmnoženiny v prístupnom formáte a najmä kto sú oprávnené právnické osoby, ktoré rozširujú, oznamujú a sprístupňujú rozmnoženiny v prístupných formátoch beneficentom.

Podľa spravodajcu je tiež zásadne dôležité zdôrazniť, že vývoz týchto rozmnoženín by nemal viesť ku komerčnej činnosti. Cieľom doplnení navrhovaných v tomto kontexte je priniesť oprávneným právnickým osobám so sídlom v určitom členskom štáte právnu istotu pri cezhraničných aktivitách s tretími krajinami.

Komisia navrhuje revíziu tohto nariadenia najskôr po uplynutí minimálne piatich rokov od nadobudnutia účinnosti. Spravodajca trvá na tom, že táto revízia sa musí uskutočniť skôr (počas prvých piatich rokov), pretože Komisia neuskutočnila posúdenie vplyvu, ktoré by toto nariadenie mohlo mať zo sociálneho a z ekonomického hľadiska.

Spravodajca by napokon rád zdôraznil, že znenie všetkých návrhov je v súlade s Marrákešskou zmluvou.

POZMEŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre kultúru a vzdelávanie vyzýva Výbor pre právne veci, aby ako gestorský výbor vzal do úvahy tieto pozmeňujúce návrhy:

Pozmeňujúci návrh 1

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 1 a (nové)

(1 a) keďže v článku 26 Charty základných práv Európskej únie a v Dohovore Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) sa vyžaduje integrácia osôb so zdravotným postihnutím;

Pozmeňujúci návrh 2

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 2 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(2 a) Pri prijímaní opatrení potrebných na umožnenie cezhraničnej výmeny rozmnoženín určitých diel a iného predmetu ochrany v prístupných formátoch s tretími krajinami, ktoré sú zmluvnými stranami Marrákešskej zmluvy, by členské štáty mali rešpektovať povinnosti a byť oprávnené vykonávať práva vyplývajúce z Bernského dohovoru, Dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva a zo Zmluvy WIPO o autorskom práve, a to v súlade s článkom 11 Marrákešskej zmluvy, ktorý zmluvným stranám umožňuje stanoviť obmedzenia alebo výnimky týkajúce sa práv v určitých prípadoch, ktoré nie sú v rozpore s bežným využitím diela a neodôvodnene nezasahujú do oprávnených záujmov autora.

Odôvodnenie

Cieľom tohto odôvodnenia je opakovane zdôrazniť význam záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv. Znenie je prevzaté z Marrákešskej zmluvy.

Pozmeňujúci návrh 3

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 4 a (nové)

(4 a) S cieľom podporovať vývoz rozmnoženín v prístupných formátoch a publikácií, ktoré vytvorili nositelia práv v prístupných formátoch, by sa v Európskej únii mala vytvoriť jednotná online databáza. Táto databáza by mala byť verejne prístupná z tretích krajín, ktoré sú zmluvnými stranami Marrákešskej zmluvy. Na uľahčenie dovozu takýchto publikácií je dôležité, aby táto databáza bola interoperabilná s databázou ABC TIGAR (Trusted Intermediary Global Accessible Resources) vytvorenou pod záštitou Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO).

Odôvodnenie

V novom odôvodnení je Európska komisia vyzvaná, aby uľahčila výmenu informácií tým, že tretím krajinám, ktoré sú zmluvnými stranami Marrákešskej zmluvy, sa poskytne prístup k databáze požadovanej v smernici [...]. Táto nová iniciatíva by mala byť založená na existujúcej celosvetovej databáze, ktorú vytvorilo združenie Accessible Book Consortium pod záštitou Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO), a mala by s ňou zostať interoperabilná.

Pozmeňujúci návrh 4

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 5

Text predložený Komisiou

(5) S cieľom zlepšiť dostupnosť **kópií v prístupnom formáte** a zabrániť nelegálnemu šíreniu diel a iných **materiálov by mali povolené subjekty**, ktoré sa zapájajú do distribúcie alebo **sprístupnenia kópií** v prístupnom formáte, **splniť určité povinnosti**.

Pozmeňujúci návrh

(5) S cieľom zlepšiť dostupnosť **rozmnožením v prístupných formátoch** a zabrániť nelegálnemu šíreniu diel a iných **predmetov ochrany je nevyhnutné, aby členské štáty uľahčili dohodu týkajúcu sa usmernení o najlepších postupoch medzi skupinami zástupcov oprávnených právnických osôb**, ktoré sa zapájajú do výroby, distribúcie **rozmnoženín** v prístupnom formáte alebo **umožnenia prístupu k nim, používateľmi a nositeľmi práv**.

Pozmeňujúci návrh 5

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 1

Text predložený Komisiou

1. „dielo **alebo** iný materiál“ je dielo **vo forme knihy, odborného časopisu, novín, zábavného časopisu alebo iných písomných materiálov** vrátane partitúr **a súvisiacich ilustrácií v akomkoľvek médiu, a to aj vo zvukovej podobe, akou sú napríklad audioknihy**, ktoré je chránené autorským právom alebo s ním súvisiacimi právami a ktoré je uverejnené alebo inak zákonne sprístupnené verejnosti;

Pozmeňujúci návrh

1. „dielo **a** iný **predmet ochrany**“ je **literárne, akademické alebo umelecké dielo v podobe textu, záznamu a/alebo súvisiacich ilustrácií** vrátane partitúr, ktoré je chránené autorským právom alebo s ním súvisiacimi právami a ktoré je uverejnené alebo inak zákonne sprístupnené verejnosti **v knihách, elektronických knihách, odborných časopisoch, novinách, zábavných časopisoch alebo iných písomnostiach a v akejkoľvek mediálnej podobe vrátane zvukovej podoby, ako sú napríklad audioknihy a rozhlasové vysielanie;**

Odôvodnenie

Cieľom tohto pozmeňujúceho návrhu je revidovať vymedzenie pojmu „dielo“ navrhovaného Komisiou v kontexte Marrákešskej zmluvy, v ktorej sa rozlišuje medzi „obsahom“ a „médiom“ literárneho alebo umeleckého diela.

Pozmeňujúci návrh 6

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 2 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

(2) „**oprávnená osoba**“ je:

Pozmeňujúci návrh

(2) „**beneficiant**“ je, **bez ohľadu na prípadné ďalšie postihnutie, ktorákoľvek z nasledujúcich osôb:**

Odôvodnenie

Týmto doplnením sa vymedzenie pojmu „beneficiant“ zosúladauje s Marrákešskou zmluvou. Malo by sa vzťahovať na časti a, b, c aj d článku 2 ods. 2.

Pozmeňujúci návrh 7

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 2 – písmeno c

Text predložený Komisiou

c) osoba, ktorá má poruchu vnímania alebo čítania vrátane dyslexie, v dôsledku čoho nie je schopná čítať tlačené diela v zásade v rovnakej miere ako osoba, ktorá **netrpí takouto poruchou alebo postihnutím**; alebo

Pozmeňujúci návrh

c) osoba, ktorá má poruchu vnímania alebo čítania vrátane dyslexie, v dôsledku čoho nie je schopná čítať tlačené diela v zásade v rovnakej miere ako osoba, ktorá **nie je nevidiaca, zrakovo postihnutá ani postihnutá inou poruchou čítania**; alebo

Odôvodnenie

(Netýka sa slovenskej verzie.) Podľa písmena e) preambuly Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím je zdravotné postihnutie výsledkom „vzájomného pôsobenia medzi osobami so zhoršeným zdravím a medzi bariérami v postojoch a v prostredí, ktoré im bránia plne a účinne sa zúčastňovať na živote spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými“. Inými slovami, postihnutie je výsledkom týchto bariér, a nie ich porúch alebo odlišných schopností. „Porucha“ je preto vhodnejší pojem.

Pozmeňujúci návrh 8

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 2 – písmeno d

Text predložený Komisiou

d) osoba, ktorá v dôsledku telesného postihnutia nie je inak schopná držať knihu alebo s ňou manipulovať alebo zamerať svoj zrak či hýbať očami v rozsahu, ktorý by bol bežne potrebný na čítanie;

Pozmeňujúci návrh

d) osoba, ktorá v dôsledku telesného postihnutia nie je inak schopná držať knihu alebo s ňou manipulovať alebo zamerať svoj zrak či hýbať očami v rozsahu, ktorý by bol bežne potrebný na čítanie;

Pozmeňujúci návrh 9

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 3

Text predložený Komisiou

(3) „**kópia** v prístupnom formáte“ je **kópia** diela alebo iného **materiálu** vyhotovená alternatívnym spôsobom alebo v podobe, vďaka ktorej má **oprávnená osoba** prístup k dielu alebo inému **materiálu**, čo znamená aj to, že takáto osoba vďaka tomu získava prístup tak ľahko a pohodlne ako osoba bez takejto zrakovej poruchy alebo iného postihnutia

Pozmeňujúci návrh

(3) „**rozmnoženina** v prístupnom formáte“ je **rozmnoženina** diela alebo iného **predmetu ochrany predloženej na neziskovom základe** a vyhotovená alternatívnym spôsobom alebo v podobe, vďaka ktorej má **beneficient** prístup k dielu alebo inému **predmetu ochrany**, čo znamená aj to, že takáto osoba vďaka tomu získa prístup tak ľahko a pohodlne ako

podľa odseku 2;

osoba bez takejto zrakovej poruchy alebo iného postihnutia podľa odseku 2;

Odôvodnenie

Je dôležité zdôrazniť nekomerčný charakter rozmnoženín. Do vymedzenia pojmu oprávnených právnických osôb to prináša väčšiu zrejmosť a objasňuje, že ich činnosti sa vykonávajú na neziskovom základe.

Pozmeňujúci návrh 10

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 4

Text predložený Komisiou

(4) „**povolený subjekt**“ je **organizácia, ktorá poskytuje vzdelávanie, inštruktážnu odbornú prípravu, adaptačné čítanie alebo prístup** k informáciám pre **oprávnené osoby na neziskovom základe, a to ako svoju hlavnú činnosť alebo ako jednu zo svojich hlavných činností alebo poslaní vo verejnom záujme.**

Pozmeňujúci návrh

(4) „**oprávnená právnická osoba**“ je **právnická osoba, ktorá má oprávnenie alebo je uznaná členským štátom, v ktorom je usadená, na poskytovanie vzdelávania, inštruktážnej odbornej prípravy, adaptačného čítania alebo prístupu** k informáciám pre **beneficientov** na neziskovom základe. **Zahrňa aj štátnu inštitúciu alebo neziskovú organizáciu, ktorá poskytuje rovnaké služby beneficentom** ako jednu zo svojich **primárnych činností alebo v rámci svojich inštitucionálnych záväzkov.**

Odôvodnenie

Cieľom tohto pozmeňujúceho návrhu je doplniť vymedzenie pojmu „povolený subjekt“, ktoré navrhla Komisia, a zohľadniť pritom vymedzenie uvedené v Marrákešskej zmluve, ktorá špecifikuje, kto má tieto subjekty zo zákona povoľovať alebo uznávať.

Pozmeňujúci návrh 11

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Povolený subjekt usadený v členskom štáte môže **distribúovať**, oznamovať alebo sprístupňovať **oprávneným osobám** alebo **povolenému subjektu usadenému** v tretej

Pozmeňujúci návrh

Oprávnená právnická osoba so sídlom v členskom štáte môže **na neziskovom základe rozširovať**, oznamovať alebo sprístupňovať **beneficentom** alebo

krajine, ktorá je stranou Marrákešskej zmluvy, **kópiu** v prístupnom formáte vyhotovenú v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi prijatými v súlade so smernicou [...].

oprávnenej právnickej osobe so sídlom v tretej krajine, ktorá je stranou Marrákešskej zmluvy, **rozmnoženinu** v prístupnom formáte vyhotovenú v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi prijatými v súlade so smernicou [...] **a za predpokladu, že pôvodná oprávnená právnická osoba pred rozšírením alebo sprístupnením nevedela alebo nemala opodstatnené dôvody domnievať sa, že rozmnoženina v prístupnom formáte sa bude používať pre iné osoby než beneficentov.**

Odôvodnenie

Je mimoriadne dôležité zdôrazniť, že vývoz rozmnoženín by nemal viesť ku komerčnej činnosti. Posledná časť textu je doplnením, ktoré vychádzajúca zo znenia Marrákešskej zmluvy a ktoré je v tomto odseku dôležité na vytvorenie právnej istoty pre oprávnené právnické osoby so sídlom v členskom štáte pri ich cezhraničných činnostiach s tretími krajinami.

Pozmeňujúci návrh 12

Návrh nariadenia Článok 4 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Oprávnená osoba alebo **povolený subjekt usadený** v členskom štáte môže dovážať alebo inak získavať **kópiu** v prístupnom formáte alebo k nej nadobúdať prístup a následne ju používať v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi prijatými v súlade so smernicou [...], ak túto **kópiu** v prístupnom formáte **oprávneným osobám** alebo **povoleným subjektom distribuoval, oznámil** alebo **sprístupnil povolený subjekt** v tretej krajine, ktorá je stranou Marrákešskej zmluvy.

Pozmeňujúci návrh

Beneficent alebo **oprávnená právnická osoba so sídlom** v členskom štáte môže dovážať alebo inak získavať **rozmnoženinu** v prístupnom formáte alebo k nej nadobúdať prístup a následne ju používať v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi prijatými v súlade so smernicou [...], ak túto **rozmnoženinu** v prístupnom formáte **beneficentom** alebo **oprávneným právnickým osobám rozšírila, oznámila** alebo **sprístupnila oprávnená právnická osoba** v tretej krajine, ktorá je stranou Marrákešskej zmluvy, **za predpokladu, že jej dovoz alebo prístup k nej nie sú v rozpore s bežným využitím diela alebo iného predmetu ochrany a neodôvodnene nezasahujú do oprávnených záujmov autora.**

Odôvodnenie

Text vychádza zo znenia Marrákešskej zmluvy.

Pozmeňujúci návrh 13

Návrh nariadenia

Článok 5 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou

a) *distribuoval, oznamoval a sprístupňoval kópie v prístupnom formáte* len v prospech *oprávnených osôb* alebo iných *povolených subjektov*;

Pozmeňujúci návrh

a) *rozširovala a oznamovala rozmnoženiny v prístupných formátoch a umožňovala prístup k nim* len v prospech *beneficientov* alebo iných *oprávnených právnických osôb na neziskovom základe*;

Pozmeňujúci návrh 14

Návrh nariadenia

Článok 5 – odsek 1 – písmeno b

Text predložený Komisiou

b) *prijal* primerané opatrenia na zabránenie *neoprávnenej reprodukcii, distribúcii*, oznamovaniu a *sprístupňovaniu kópií v prístupnom formáte*;

Pozmeňujúci návrh

b) *prijala* primerané opatrenia na zabránenie *neoprávnenému vyhotovovaniu, rozširovaniu a oznamovaniu rozmnoženín v prístupných formátoch* a *umožneniu prístupu k nim a fungovala na základe dôvery s cieľom v plnej miere slúžiť potrebám beneficentov*;

Pozmeňujúci návrh 15

Návrh nariadenia

Článok 5 – odsek 1 – písmeno c

Text predložený Komisiou

c) *preukázal* náležitú starostlivosť pri nakladaní s dielami a inými *materiálmi* a ich *kópiami* v prístupnom formáte a aby o nich *viedol* záznamy; ako aj

Pozmeňujúci návrh

c) *preukázala* náležitú starostlivosť pri nakladaní s dielami a inými *predmetmi ochrany* a ich *rozmnoženinami* v prístupnom formáte a aby o nich *viedla* záznamy, *pričom musí rešpektovať súkromie beneficenta v súlade*

s článkom 6; ako aj

Odôvodnenie

Doplnenie vychádzajúce zo znenia Marrákešskej zmluvy, ktorým sa zdôrazňuje článok zabezpečujúci ochranu osobných údajov v súlade s právnymi predpismi EÚ.

Pozmeňujúci návrh 16

Návrh nariadenia

Článok 5 – odsek 2 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2 a. *Rozmnoženinu v prístupnom formáte používajú výlučne beneficianti a táto rozmnoženina musí rešpektovať celistvosť pôvodného diela alebo iného predmetu ochrany pri náležitom zohľadnení zmien potrebných na umožnenie prístupu k dielu alebo inému predmetu ochrany v alternatívnom formáte, ako aj potrieb beneficianta, pokiaľ ide o prístup k dielu.*

Odôvodnenie

Text vychádza zo znenia Marrákešskej zmluvy.

Pozmeňujúci návrh 17

Návrh nariadenia

Článok 5 – odsek 2 b (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2b. *Členské štáty podporujú výmenu informácií a najlepších postupov medzi oprávnenými právnickými osobami s cieľom účinne podporiť prístup k prispôsobeným dielam alebo predmetom ochrany.*

Pozmeňujúci návrh 18

Návrh nariadenia Článok 7 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Najskôr po [piatich rokoch od dátumu začatia uplatňovania tohto nariadenia] Komisia vykoná posúdenie tohto nariadenia a hlavné zistenia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru spolu s prípadnými návrhmi na zmenu tohto nariadenia.

Pozmeňujúci návrh

Do ... [piatich rokov od dátumu začatia uplatňovania] Komisia vykoná posúdenie tohto nariadenia a hlavné zistenia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru spolu s prípadnými návrhmi na zmenu tohto nariadenia.

Odôvodnenie

Keďže Komisia nevypracovala posúdenie vplyvu, ktoré by toto nariadenie mohlo mať zo sociálneho alebo z ekonomického hľadiska, spravodajca odporúča, aby sa posúdenie tohto nariadenia vykonalo v rámci prvých piatich rokov od nadobudnutia účinnosti.

POSTUP VÝBORU POŽIADANÉHO O STANOVISKO

Názov	Cezhraničná výmena rozmnoženín určitých diel a iných predmetov ochrany chránených autorským právom a právami súvisiacimi s autorským právom v prístupných formátoch v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, medzi Úniou a tretími krajinami
Referenčné čísla	COM(2016)0595 – C8-0380/2016 – 2016/0279(COD)
Gestorský výbor dátum oznámenia na schôdzi	JURI 6.10.2016
Výbor, ktorý predložil stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	CULT 6.10.2016
Spravodajca dátum vymenovania	Angel Dzhambazki 14.11.2016
Dátum prijatia	28.2.2017
Výsledok záverečného hlasovania:	+: 29 -: 0 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Mircea Diaconu, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Stefano Maullu, Luigi Morgano, Momchil Nekov, John Procter, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Marc Joulaud, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Algirdas Saudargas, Remo Sernagiotto
Náhradníčka (čl. 200 ods. 2) prítomná na záverečnom hlasovaní	Clare Moody

FINAL VOTE BY ROLL CALL IN COMMITTEE ASKED FOR OPINION

29	+
PPE	Andrea Bocskor, Marc Joulaud, Svetoslav Hristov Malinov, Stefano Maullu, Algirdas Saudargas, Sabine Verheyen, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Michaela Šojdrová
S&D	Silvia Costa, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Clare Moody, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Krystyna Lybacka
ECR	Andrew Lewer, Emma McClarkin, John Procter, Remo Sernagiotto
ALDE	Mircea Diaconu, María Teresa Giménez Barbat, Morten Løkkegaard
GUE/NGL	Nikolaos Chountis, Curzio Maltese
Verts/ALE	Jill Evans, Helga Trüpel
EFDD	Isabella Adinolfi
ENF	Dominique Bilde

0	-

0	0

Vysvetlenie symbolov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa